

Bài 12

TÔN TRỌNG THƯ TỪ, TÀI SẢN CỦA NGƯỜI KHÁC

I – MỤC TIÊU

1. HS hiểu :

- Thế nào là tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.
- Vì sao cần tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

- Quyền được tôn trọng bí mật riêng tư của trẻ em.
- 2. HS biết tôn trọng, giữ gìn, không làm hư hại thư từ, tài sản của những người trong gia đình, thầy cô giáo, bạn bè, hàng xóm láng giềng,...
- 3. HS có thái độ tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

II – TÀI LIỆU VÀ PHƯƠNG TIỆN

- Vở bài tập Đạo đức 3 (nếu có).
- Trang phục bác đưa thư, lá thư cho trò chơi đóng vai (hoạt động 1, tiết 1).
- Phiếu thảo luận nhóm (hoạt động 2, tiết 1).
- Phiếu học tập (hoạt động 1, tiết 2).
- Cặp sách, quyển truyện tranh, lá thư,... để chơi đóng vai (hoạt động 2, tiết 2).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

Tiết 1

Hoạt động 1 : Xử lí tình huống qua đóng vai

* *Mục tiêu :* HS biết được một biểu hiện về tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

* *Cách tiến hành*

1. GV yêu cầu các nhóm HS thảo luận để xử lí tình huống sau, rồi thể hiện qua trò chơi đóng vai :

Nam và Minh đang làm bài thì có bác đưa thư ghé qua nhờ chuyển lá thư cho ông Tư hàng xóm vì cả nhà đi vắng. Nam nói với Minh :

- Đây là thư của chú Hà, con ông Tư gửi từ nước ngoài về. Chúng mình bóc ra xem đi.

Nếu là Minh, em sẽ làm gì khi đó ? Vì sao ?

2. Các nhóm HS độc lập thảo luận tìm cách giải quyết, rồi phân vai cho nhau.

3. Một số nhóm đóng vai.

4. HS thảo luận lớp :

– Trong những cách giải quyết mà các nhóm đưa ra, cách nào là phù hợp nhất ?

– Em thử đoán xem, ông Tư sẽ nghĩ gì về Nam và Minh nếu thư bị bóc ?

5. GV kết luận : Minh cần khuyên bạn không được bóc thư của người khác. Đó là tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

Hoạt động 2 : Thảo luận nhóm

* *Mục tiêu :* HS hiểu được như thế nào là tôn trọng thư từ, tài sản của người khác và vì sao cần phải tôn trọng.

* *Cách tiến hành*

1. GV phát phiếu học tập và yêu cầu các nhóm HS thảo luận những nội dung sau :

a) Điền những từ : *bí mật, pháp luật, của riêng, sai trái* vào chỗ trống sao cho thích hợp.

Thư từ, tài sản của người khác là ... mỗi người nên cần được tôn trọng. Xâm phạm chúng là việc làm ... vì phạm ...

Mọi người cần tôn trọng ... riêng của trẻ em.

b) Xếp những cụm từ chỉ hành vi, việc làm sau đây vào 2 cột "Nên làm" hoặc "Không nên làm" liên quan đến thư từ, tài sản của người khác :

- Tự ý sử dụng khi chưa được phép.
- Giữ gìn, bảo quản khi người khác cho mượn.
- Hỏi mượn khi cần.
- Xem trộm nhật kí của người khác.
- Nhận thư giùm khi hàng xóm vắng nhà.
- Sử dụng trước, hỏi mượn sau.
- Tự ý bóc thư của người khác.

2. Các nhóm HS làm việc.

3. Theo từng nội dung, đại diện các nhóm trình bày kết quả thảo luận của nhóm mình trước lớp ; các nhóm khác có thể bổ sung hoặc nêu ý kiến khác.

4. GV kết luận :

– Thư từ, tài sản của người khác là *của riêng* mỗi người nên cần được tôn trọng. Xâm phạm chúng là việc làm *sai trái*, vi phạm *pháp luật*.

Mọi người cần tôn trọng *bí mật* riêng của trẻ em vì đó là quyền trẻ em được hưởng.

– Tôn trọng tài sản của người khác là hỏi mượn khi cần ; chỉ sử dụng khi được phép ; giữ gìn, bảo quản khi sử dụng.

Hoạt động 3 : Liên hệ thực tế

* *Mục tiêu* : HS tự đánh giá việc mình tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

* *Cách tiến hành*

1. GV yêu cầu từng cặp HS trao đổi với nhau theo câu hỏi :

– Em đã biết tôn trọng thư từ, tài sản gì, của ai ?

– Việc đó xảy ra như thế nào ?

2. Từng cặp HS trao đổi với nhau.

3. GV mời một số HS trình bày trước lớp. Những em khác có thể hỏi để làm rõ thêm những chi tiết mà mình quan tâm.

4. GV tổng kết, khen ngợi những em đã biết tôn trọng thư từ, tài sản của người khác và đề nghị lớp noi theo.

Hướng dẫn thực hành

1. Thực hiện việc tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

2. Sưu tầm những tấm gương, mẫu chuyện về tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

Tiết 2

Hoạt động 1 : Nhận xét hành vi

* *Mục tiêu :* HS có kĩ năng nhận xét những hành vi liên quan đến tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

* *Cách tiến hành*

1. GV phát phiếu giao việc hoặc bảng phụ có ghi các tình huống sau lên bảng và yêu cầu từng cặp HS thảo luận để nhận xét xem hành vi nào đúng, hành vi nào sai.

a) Thấy bố đi công tác về, Thắng liền lục túi để xem bố mua quà gì cho mình.

b) Mỗi lần sang nhà hàng xóm xem ti-vi, Bình đều chào hỏi mọi người và xin phép bác chủ nhà rồi mới ngồi xem.

c) Bố công tác ở xa, Hải thường viết thư cho bố. Một lần, mấy bạn lấy thư xem Hải viết gì.

d) Sang nhà bạn, thấy nhiều đồ chơi đẹp và lạ mắt, Phú bảo với bạn : "Cậu cho tớ xem những đồ chơi này được không ?".

2. HS thảo luận theo nhóm nhỏ.

3. Theo từng nội dung, đại diện một số cặp trình bày kết quả thảo luận của mình trước lớp ; các HS khác có thể bổ sung hoặc nêu ý kiến khác.

4. GV kết luận về từng nội dung :

Tình huống a : Sai

Tình huống b : Đúng

Tình huống c : Sai

Tình huống d : Đúng

Hoạt động 2 : Đóng vai

* *Mục tiêu :* HS có kĩ năng thực hiện một số hành động thể hiện sự tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

** Cách tiến hành*

1. GV yêu cầu các nhóm HS thực hiện trò chơi đóng vai theo 2 tình huống, trong đó, một nửa số nhóm theo tình huống 1, nửa còn lại theo tình huống 2.

Tình huống 1 : Bạn em có quyển truyện tranh mới để trong cặp. Giờ ra chơi, em muốn mượn xem nhưng chẳng thấy bạn đâu...

Tình huống 2 : Giờ ra chơi, Thịnh chạy làm rơi mũ. Thấy vậy, mấy bạn liền lấy mũ làm "quả bóng" đá. Nếu có mặt ở đó, em sẽ làm gì ?

2. Các nhóm HS thảo luận.

3. Theo từng tình huống, một số nhóm trình bày trò chơi đóng vai theo cách của mình trước lớp.

4. GV kết luận :

– *Tình huống 1* : Khi bạn quay về lớp thì hỏi mượn chứ không tự ý lấy đọc.

– *Tình huống 2* : Khuyến ngăn các bạn không làm hỏng mũ của người khác và nhặt mũ trả lại cho Thịnh.

– Khen ngợi các nhóm đã thực hiện tốt trò chơi đóng vai và khuyến khích các em thực hiện việc tôn trọng thư từ, tài sản của người khác.

Kết luận chung : Thư từ, tài sản của mỗi người thuộc về riêng họ, không ai được xâm phạm. Tự ý bóc, đọc thư hoặc sử dụng tài sản của người khác là việc không nên làm.